

CORNELIU BELDIMAN

Industria materiilor dure animale în preistoria României. Resurse naturale, comunități umane și tehnologie din paleoliticul superior până în neoliticul timpuriu, Asociația Română de Arheologie, Studii de Preistorie, Supplementum 2, Editura Pro Universitaria, București, 2007
ISBN 978-973-129-063-8

Susținută ca teză de doctorat în luna iunie a anului 2000 în cadrul Institutului de Arheologie «Vasile Pârvan» al Academiei Române sub conducerea științifică a dr. Silvia Marinescu-Bîlcu (titlul: *Industria materiilor dure animale în paleoliticul superior, epipaleolitic, mezolitic și neoliticul timpuriu pe teritoriul României*), lucrarea urmărește a se înscrie în categoria abordărilor de analiză și sinteză amplă și complexă a unor domenii de cercetare a preistoriei din România. În varianta susținută, teza are două volume, însumând aproape 1500 p.: vol. I (text și material grafic) = 709 p. și 25 figuri; vol. II (Repertoriu și planșe) = 528 p., 7 hărți și 228 planșe.

Volumul este publicat de Editura Pro Universitaria din București sub egida Asociației Române de Arheologie, în seria *Studii de Preistorie – Supplementum* nr. 2; el are 372 p. format A4, incluzând 8 capitole, o bibliografie amplă, indice de persoane și de locuri, 42 figuri, rezumat în limba franceză; pe CD-ul atașat sunt inserate 435 tabele, 241 grafice și 228 planșe.

Lucrarea reprezintă prima încercare de sistematizare, în literatura românească de profil, a datelor asupra *industrii materiilor dure animale (IMDA)* sau a *industrii osului*, cum este cunoscută în tradiția mai veche a cercetării (artefacte realizate din materiale scheletice – os, corn de cervide, fildeș, dinți, cochilii etc.).

Obiectivele demersului sunt definite de: 1. valorificarea descoperirilor din spațiul românesc prin adoptarea metodologiei unitare promovate de *Fișele tipologice* și de *Comisia de nomenclatură a industriei preistorice a osului* din cadrul U.I.S.P.P. (prezidată până în 1996 de dr. Henriette Camps-Fabrer), în scopul exploatării exhaustive a informațiilor și al asimilării rapide și eficiente a rezultatelor în circuitul științific național și internațional; 2. relevarea importanței crono-culturale și evolutiv-tehnologice a materialelor din România în context regional și european, a specificităților legate de gama tipologică, exploatarea materiilor prime, a speciilor animale respective și a trăsăturilor paleoeconomiei de-a lungul epocii pietrei (paleolitic superior, epipaleolitic, mezolitic și neolitic timpuriu – interval cronologic însumând circa 25 de milenii, ±30.000 – 7.000/6.000 B.P.).

În acest vast cadru crono-cultural se valorifică unitar datele relative la materiale publicate și inedite (efectiv total – 1294 piese, provenind din 76 situri). Avem de-a face, între altele, cu unele dintre cele mai vechi dovezi ale exploatării complexe a regnului animal, ale practicării unor îndeletniciri străvechi, precum vânătoarea, pescuitul, cultivarea și recoltarea plantelor, ca și cu dovezi incipiente ale manifestărilor spiritualității (artă mobilieră, podoabe, elemente ale grafismului simbolic etc.).

Clasificarea operată a condus la elaborarea, în premieră, a unei *liste tipologice* și a unui *repertoriu tipologic* al IMDA preistorice din România, compatibil în plan metodologic cu demersurile actuale în domeniu. Diversele capitole ale lucrării abordează pe epoci/culturi problematica vastă a *tehnologiei (osteotehnologiei)*, înțeleasă în sens larg, acela al *fabricării* (criteriile alegerii materiilor prime, procedeele debitajului și ale fasonării) și al *utilizării* artefactelor.

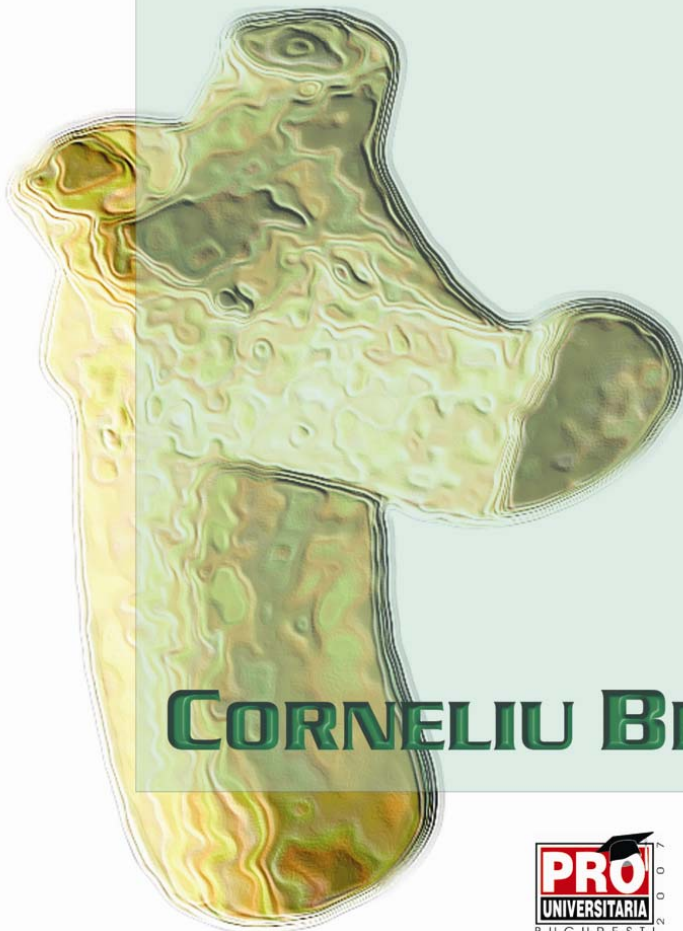
Analiza complexă a aspectelor tipologice și tehnologice ale IMDA formează scopul principal al demersului nostru; astfel s-au valorificat în mod sistematic rezultatele observațiilor asupra urmelor macro- și microscopice (*tracéologie, use-wear analysis*), prin aplicarea constantă a tehnicii de examinare a suprafețelor în microscopie de mică putere.

O atenție majoră s-a acordat *ilustrării* tuturor aspectelor legate de clasificarea tipologică, de morfologie și de morfometrie, de etapele fabricării și ale utilizării. Rezultatele și concluziile lucrării debrușează în domeniul general al *paleoeconomiei*, al relației omului cu mediul animal, oferind argumente specifice în sprijinul definirii acestora în epocile plasate la începuturile civilizației în Carpați și la Dunăre.

Solicitări pentru informații suplimentare și comenzi se pot trimite pe adresa: im2007da@yahoo.com.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE ARHEOLOGIE
STUDII DE PREISTORIE
SUPPLEMENTUM
2 / 2007

INDUSTRIA materiilor dure ANIMALE în preistoria României

CORNELIU BELDIMAN

Lucrarea se încadrează în categoria abordărilor de analiză și sinteză amplă a unor domenii de cercetare a preistoriei din România, inspirate de canoanele metodologice elaborate și aplicate în plan european. Ea reprezintă prima încercare de sistematizare a datelor asupra *industrii materiilor dure animale (IMDA)* sau a *industrii osului* (artefacte de os, corn de cervide, fildeș, dinți, cochilii etc.). Obiectivele demersului sunt definite de: valorificarea descoperirilor din spațiul românesc prin adoptarea metodologiei unitare promovate de *Fișele tipologice* și de *Comisia de nomenclatură a industriei preistorice a osului* din cadrul U.I.S.P.P. (prezidată de dr. Henriette Camps-Fabrer), în scopul exploatării exhaustive a informațiilor și al asimilării rapide și eficiente a rezultatelor în circuitul științific național și internațional; relevarea importanței cronoculturale și evolutiv-tehnologice a materialelor din România în context regional și european, a specificităților legate de gama tipologică, exploatarea materiilor prime, a speciilor animale respective și a trăsăturilor paleoekonomiei de-a lungul epocii pietrei (paleolitic superior, epipaleolitic, mezolitic și neolitic timpuriu – interval cronologic însumând circa 25 de milenii, $\pm 30000 - 6000/5500$ B.P.). În acest vast cadru cronocultural se valorifică unitar datele relative la materiale publicate, cât și (mai ales) obiecte rămase inedite (efectiv total – 1294 piese, provenind din 76 situri). Avem de-a face, între altele, cu unele dintre cele mai vechi dovezi ale exploatării complexe a regnului animal, ale practicării unor îndeletniciri străvechi, precum vânătoarea, pescuitul, cultivarea și recoltarea plantelor, ca și cu dovezi incipiente ale manifestărilor spiritualității (artă mobilieră, podoabe, elemente ale grafismului simbolic etc.). Clasificarea operată a condus la elaborarea, în premieră, a unei *liste tipologice* și a unui *repertoriu tipologic* al IMDA preistorice din România, compatibil în plan metodologic cu demersurile actuale ale domeniului. Diversele capitole ale lucrării abordează pe epoci/culturi problematica vastă a *tehnologiei (osteotehnologiei)*, înțeleasă în sens larg, acela al *fabricării* (criteriile alegerii materiilor prime, procedeele debitajului și ale fasonării) și al *utilizării* artefactelor. Analiza complexă a aspectelor tipologice și tehnologice ale IMDA formează scopul principal al demersului nostru; s-au valorificat în mod sistematic rezultatele observațiilor asupra urmelor macro- și microscopice (*tracéologie, use-wear analysis*), prin aplicarea constantă a tehnicii de examinare a suprafețelor în microscopie de mică putere. O atenție majoră s-a acordat *ilustrării* tuturor aspectelor legate de clasificarea tipologică, de morfologie și de morfometrie, de etapele fabricării și ale utilizării. Rezultatele și concluziile lucrării debrușează în domeniul general al *paleoekonomiei*, al relației omului cu mediul animal, oferind argumente specifice în sprijinul definirii acestora în epocile plasate la începuturile civilizației în Carpați și la Dunăre.

IMDA

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE ARHEOLOGIE
STUDII DE PREISTORIE
SUPPLEMENTUM 2 / 2007

Corneliu BELDIMAN

INDUSTRIA
MATERIILOR DURE ANIMALE
ÎN PREISTORIA ROMÂNIEI
RESURSE NATURALE, COMUNITĂȚI UMANE ȘI
TEHNOLOGIE DIN PALEOLITICUL SUPERIOR
PÂNĂ ÎN NEOLITICUL TIMPURIU

CORNELIU BELDIMAN

Industria materiilor dure animale în preistoria României. Resurse naturale, comunități umane și tehnologie din paleoliticul superior până în neoliticul timpuriu, Asociația Română de Arheologie, Studii de Preistorie, Supplementum 2, Editura Pro Universitaria, București, 2007 ISBN 978-973-129-063-8

372 p. format A4, bibliografie, indice, 42 figuri, rezumat în limba franceză, CD cu 435 tabele, 241 grafice, 228 planșe

CUPRINS

ÎN LOC DE PREFAȚĂ INTRODUCERE

CAPITOLUL 1. CONTEXTUL APARIȚIEI ȘI EVOLUȚIEI IMDA PE TERITORIUL ROMÂNIEI. OBIECTIVELE STUDIULUI. TERMINOLOGIA

1.1. CADRUL CRONO-CULTURAL AL APARIȚIEI ȘI EVOLUȚIEI IMDA PE TERITORIUL ROMÂNIEI

1.1.1. Paleoliticul superior

1.1.1.1. Cultura aurignaciană

1.1.1.2. Cultura gravettiană

1.1.2. Epipaleoliticul

1.1.3. Mezoliticul

1.1.4. Neoliticul timpuriu

1.1.4.1. Grupul cultural/orizontul Gura Baciului-Cârcea – cultura Precriș

1.1.4.2. Cultura Starčevo-Criș, fazele II – IV

1.1.4.3. Cultura Vinča, faza A

1.2. OBIECTIVELE STUDIULUI

1.3. OPȚIUNI TERMINOLOGICE

1.3.1. Os. Substanțe/materii dure animale

1.3.2. Utilaj și industrie a materiilor dure animale

CAPITOLUL 2. ISTORICUL CERCETĂRIILOR. EVOLUȚIA CONCEPȚIILOR METODOLOGICE. UTILIZAREA MATERIILOR DURE ANIMALE ÎN EPOCA PIETRĂ. EVOLUȚIA TEHNICILOR

2.1. PRIMELE MENȚIUNI

2.2. Sec. al XIX-lea – mijlocul sec. al XX-lea

2.2.1. Curentul funcțional

2.2.2. Curentul morfologic. „Fosilele directe”

2.2.3. Curentul tehnologic

2.3. PERIOADA POSTBELICĂ

2.3.1. Curentul strict morfologic

2.3.2. Listele tipologic

2.3.3. Modelele teoretice

2.3.4. Analiza regională a „fosilelor directe”

2.3.5. Strategia informatică a atributelor (Cluster Analysis)

2.3.6. Analiza sintetică regională

2.3.7. Curentul analitic și structural

2.4. COLOCVIILE INTERNAȚIONALE. COMISIA DE NOMENCLATURĂ ȘI GRUPELE DE LUCRU ASUPRA INDUSTRIEI PREISTORICE A MATERIILOR DURE ANIMALE. „FIȘELE TIPOLOGICE ALE INDUSTRIEI PREISTORICE A OSULUI”

2.5. CERCETĂRILE PRIVIND INDUSTRIA PREISTORICĂ A MATERIILOR DURE ANIMALE ÎN ROMÂNIA

2.5.1. *Sec. al XIX-lea – mijlocul sec. al XX-lea*

2.5.1.1. Primele mențiuni. Epoca paleolitică

2.5.1.2. Epoca neo-eneolitică

2.5.2. *Perioada postbelică*

2.5.2.1. Epoca paleolitică

2.5.2.1.1. Paleoliticul inferior

2.5.2.1.2. Paleoliticul mijlociu

2.5.2.1.3. Paleoliticul superior

2.5.2.1.4. Epipaleolitic – mezolitic

2.5.2.2. Epoca neo-eneolitică

2.6. UTILIZAREA MATERIILOR DURE ANIMALE ÎN EPOCILE PALEOLITICĂ ȘI NEO-ENEOLITICĂ. EVOLUȚIA GENERALĂ A TEHNICILOR

2.6.1. *Paleoliticul inferior*

2.6.2. *Paleoliticul mijlociu*

2.6.3. *Paleoliticul superior, epipaleoliticul, mezoliticul*

2.6.4. *Proto- și neo-eneoliticul*

CAPITOLUL 3. PRINCIPII METODOLOGICE ȘI ETAPELE STUDIULUI IMDA

3.1. CONSIDERAȚII TEORETICE PRIVIND PRODUCEREA ARTEFACTELOR DIN MDA

3.1.1. *Materii dure animale*

3.1.1.1. Osul

3.1.1.2. Cornul

3.1.1.3. Fildeșul

3.1.1.4. Dinții

3.1.1.5. Cochiliile

3.2. PRINCIPII METODOLOGICE ALE STUDIULUI IMDA

3.3. ETAPELE STUDIULUI INDUSTRIEI PREISTORICE A MDA

3.3.1. *Convenții. Studiul morfologic*

3.3.1.1. Definirea extremităților

3.3.1.2. Orientarea. Examinarea părților obiectelor

3.3.1.3. Lexicul descriptiv

3.3.1.4. Fișa analitică – tip

3.3.2. *Principiile clasificării tipologice*

3.3.3. *Normele reprezentării artefactelor IMDA*

3.3.3.1. Reprezentarea grafică

3.3.3.2. Reprezentarea fotografică

3.3.4. *Studiul tehnic*

3.3.4.1. Materia primă. Modificările taphonomice ale MDA. Identificarea speciei și a originii anatomice a elementelor scheletice

3.3.4.2. Procedeele de debitaj și fasonare. Ipotezele de utilizare. Reconstituirea experimentală a tehnicii de fabricare și a funcționalității artefactelor din MDA

3.4. BAZA DOCUMENTARĂ

3.5. REPERTORIUL (*CORPUS-UL*) DESCOPERIRILOR

CAPITOLUL 4. TIPOLOGIA IMDA APARTINÂND PALEOLITICULUI SUPERIOR, EPIPALEOLITICULUI, MEZOLITICULUI ȘI NEOLITICULUI ÎMPURIU DIN ROMÂNIA

4.1. PRECIZĂRI METODOLOGICE PRELIMINARE

4.2. PRINCIPIILE ȘI STRUCTURA CLASIFICĂRII TIPOLOGICE

4.3. LISTA TIPOLOGICĂ A IMDA

I. *UNELTE*

I A VÂRFURI

I B NETEZITOARE

I C PERCUTOARE

I D DĂLȚIȚE

I E RETUȘOARE

I F LINGURI-SPATULE

I G VÂRF OBLIC

I H RACLOAR – CUȚIT

II. ARM

- II A VÂRF DE SULIȚĂ
- II B VÂRF DE SĂGEATĂ
- II C PUMNAL
- II D SECURE – CIOCAN
- II E HARPON

III. PODOABE

- III A DINȚI PERFORAȚI
- III B PANDANTIVE
- III C COCHILII PERFORATE
- III D MĂRGELE
- III E RONDELE
- III F INELE
- III G BRĂȚĂRI
- III H ACE
- III I NASTURI

IV. ELEMENTE RECEPTOARE

- IV A MÂNERE
- IV B RECIPIENTE
- IV C MANȘOANE
- IV D TUBURI
- IV E VARIA

V. DIVERSE

- V A. PIESE TEHNICE

4.4. REPERTORIUL TIPOLOGIC

I. UNELTE

- I A. VÂRFURI
- I B NETEZITOARE
- I C PERCUTOARE
- I D DĂLȚIȚE
- I E RETUȘOARE
- I F LINGURI-SPATULE
- I G VÂRFURI OBLICE

II. ARME

- II A VÂRF DE SULIȚĂ
- II B VÂRF DE SĂGEATĂ
- II C PUMNAL
- II D SECURE – CIOCAN
- II E HARPON

III. PODOABE

- III A DINȚI PERFORAȚI
- III B PANDANTIVE
- III C COCHILII PERFORATE
- III D MĂRGELE
- III E RONDELE
- III F INELE
- III G BRĂȚĂRI
- III H ACE
- III I NASTURI

IV. ELEMENTE RECEPTOARE

- IV A MÂNERE
- IV B RECIPIENTE
- IV C MANȘOANE
 - IV C1 Manșon de os
- IV D TUBURI
- IV E VARIA

V. DIVERSE

- V A PIESE TEHNICE

CAPITOLUL 5. STUDIUL TEHNIC AL IMDA

5.1. CONSIDERAȚII GENERALE. DELIMITAREA CÂMPULUI DE INVESTIGAȚIE

5.2. ETAPELE STUDIULUI TEHNIC. TABELELE CENTRALIZATOARE

5.3. VOCABULARUL ETALONAT. DEFINIȚIILE. SISTEMUL ABBREVIERILOR

5.3.1. *Materia primă – partea scheletică (identificarea anatomică) MtP*

5.3.2. *Specia (identificarea specifică) SPEC*

5.3.3. *Debitajul DEB*

5.3.4. *Fasonarea FAS*

- 5.3.5. *Amenajări specifice (fixarea în suport) FIX*
- 5.3.6. *Urme de utilizare UTIL*
- 5.3.7. *Funcționalitatea prezumată FUNC*
- 5.4. PALEOLITICUL SUPERIOR. CULTURA AURIGNACIANĂ
 - 5.4.1. *Baza documentară*
 - 5.4.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.4.3. *Morfometria*
 - 5.4.4. *Studiul tehnic*
 - 5.4.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.4.4.2. *Debitajul*
 - 5.4.4.3. *Fasonarea*
 - 5.4.4.4. *Fixarea în suport*
 - 5.4.4.5. *Urme de utilizare*
 - 5.4.4.6. *Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate*
- 5.5. PALEOLITICUL SUPERIOR. CULTURA GRAVETTIANĂ
 - 5.5.1. *Baza documentară*
 - 5.5.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.5.3. *Morfometria*
 - 5.5.4. *Studiul tehnic*
 - 5.5.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.5.4.2. *Debitajul*
 - 5.5.4.3. *Fasonarea*
 - 5.5.4.4. *Fixarea în suport*
 - 5.5.4.5. *Urme de utilizare*
 - 5.5.4.6. *Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate*
- 5.6. EPIPALEOLITIC
 - 5.6.1. *Baza documentară*
 - 5.6.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.6.3. *Morfometria*
 - 5.6.4. *Studiul tehnic*
 - 5.6.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.6.4.2. *Debitajul*
 - 5.6.4.3. *Fasonarea*
 - 5.6.4.4. *Fixarea în suport*
 - 5.6.4.5. *Urme de utilizare*
 - 5.6.4.6. *Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate*
- 5.7. MEZOLITIC
 - 5.7.1. *Baza documentară*
 - 5.7.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.7.3. *Morfometria*
 - 5.7.4. *Studiul tehnic*
 - 5.7.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.7.4.2. *Debitajul*
 - 5.7.4.3. *Fasonarea*
 - 5.7.4.4. *Fixarea în suport*
 - 5.7.4.6. *Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate*
- 5.8. NEOLITICUL TIMPURIU. GRUPUL CULTURAL/ORIZONTUL GURA BACIULUI-CÂRCEA
 - 5.8.1. *Baza documentar*
 - 5.8.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.8.3. *Morfometria*
 - 5.8.4. *Studiul tehnic*
 - 5.8.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.8.4.2. *Debitajul*
 - 5.8.4.3. *Fasonarea*
 - 5.8.4.4. *Fixarea în suport*
 - 5.8.4.5. *Urme de utilizare*
 - 5.8.4.6. *Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate*
- 5.9. NEOLITICUL TIMPURIU. CULTURA STARČEVO—CRIȘ
 - 5.9.1. *Baza documentară*
 - 5.9.2. *Structura cantitativă și tipologică*
 - 5.9.3. *Morfometria*
 - 5.9.4. *Studiul tehnic*
 - 5.9.4.1. *Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)*
 - 5.9.4.2. *Debitajul*
 - 5.9.4.3. *Fasonarea*

- 5.9.4.4. Fixarea în suport
- 5.9.4.5. Urme de utilizare
- 5.9.4.6. Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate
- 5.10. NEOLITICUL TIMPURIU. CULTURA VINÇA, FAZA A
 - 5.10.1. Baza documentară
 - 5.10.2. Structura cantitativă și tipologică
 - 5.10.3. Morfometria
 - 5.10.4. Studiul tehnii
 - 5.10.4.1. Materia primă. Specii animale (Identificarea anatomică și specifică)
 - 5.10.4.2. Debitajul
 - 5.10.4.3. Fasonarea
 - 5.10.4.4. Fixarea în suport
 - 5.10.4.5. Urme de utilizare
 - 5.10.4.6. Funcționalitatea prezumată. Ocupații documentate

CAPITOLUL 6. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA. AMPRENTA OSTEOTEHNOLOGICĂ

6.1. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII AURIGNACIENE

- 6.1.1. Grupa tipologică I A
- 6.1.2. Grupa tipologică I B
- 6.1.3. Grupa tipologică II A
- 6.1.4. Grupa tipologică III A
- 6.1.5. Grupa tipologică IV E
- 6.1.6. Amprenta osteotehlogică a culturii aurignaciene
- 6.1.7. Datarea absolută

6.2. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII GRAVETTIENE

- 6.2.1. Grupa tipologică I A
- 6.2.2. Grupa tipologică I B
- 6.2.3. Grupa tipologică I C
- 6.2.4. Grupa tipologică I E
- 6.2.5. Grupa tipologică II A
- 6.2.6. Grupa tipologică II D
- 6.2.7. Grupa tipologică II E
- 6.2.8. Grupa tipologică III A
- 6.2.9. Grupa tipologică III B
- 6.2.10. Grupa tipologică III D
- 6.2.11. Grupa tipologică III E
- 6.2.12. Grupa tipologică IV B
- 6.2.13. Grupa tipologică IV E
- 6.2.14. Grupa tipologică V A
- 6.2.15. Amprenta osteotehlogică a culturii gravettiene
- 6.2.16. Datarea absolută

6.3. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII TARDIGRAVETTIENE DE ASPECT MEDITERANEAN

- 6.3.1. Grupa tipologică I A
- 6.3.2. Grupa tipologică I B
- 6.3.3. Grupa tipologică I G
- 6.3.4. Grupa tipologică II A
- 6.3.5. Grupa tipologică II E
- 6.3.6. Grupa tipologică III A
- 6.3.7. Grupa tipologică III B
- 6.3.8. Grupa tipologică III C
- 6.3.9. Grupa tipologică III D
- 6.3.10. Grupa tipologică III E
- 6.3.11. Grupa tipologică IV E
- 6.3.6. Grupa tipologică V A
- 6.3.13. Amprenta osteotehlogică a culturii tardigravettiene de aspect mediteranean

- 6.3.14. Datarea absolută

6.4. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII SCHELA CLADOVEI

- 6.4.1. Grupa tipologică I A
- 6.4.2. Grupa tipologică I B

- 6.4.3. *Grupa tipologică I*
- 6.4.4. *Grupa tipologică I H*
- 6.4.5. *Grupa tipologică II A*
- 6.4.6. *Grupa tipologică II B*
- 6.4.7. *Grupa tipologică III D*
- 6.4.8. *Grupa tipologică V A*
- 6.4.9. *Amprenta osteotehologică a culturii Schela Cladovei*
- 6.4.10. *Datarea absolută*

6.5. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND GRUPULUI CULTURAL/ ORIZONTULUI GURA BACIULUI-CÂRCEA/CULTURII PRECRIȘ

- 6.5.1. *Grupa tipologică I A*
- 6.5.2. *Grupa tipologică I B*
- 6.5.3. *Grupa tipologică I D*
- 6.5.4. *Grupa tipologică I F*
- 6.5.5. *Grupa tipologică I G*
- 6.5.6. *Grupa tipologică II D*
- 6.5.7. *Grupa tipologică III C*
- 6.5.8. *Grupa tipologică III E*
- 6.5.9. *Grupa tipologică III F*
- 6.5.10. *Grupa tipologică III G*
- 6.5.11. *Grupa tipologică IV A*
- 6.5.6. *Grupa tipologică V A*
- 6.5.13. *Amprenta osteotehologică a grupului cultural/orizontului Gura Baciului-Cârcea-Precriș*

6.6. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII STARČEVO-CRIȘ

- 6.6.1. *Grupa tipologică I A*
- 6.6.2. *Grupa tipologică I B*
- 6.6.3. *Grupa tipologică I D*
- 6.6.4. *Grupa tipologică I E*
- 6.6.5. *Grupa tipologică I F*
- 6.6.6. *Grupa tipologică I G*
- 6.6.7. *Grupa tipologică II E*
- 6.6.8. *Grupa tipologică III A*
- 6.6.9. *Grupa tipologică III B*
- 6.6.10. *Grupa tipologică III C*
- 6.6.11. *Grupa tipologică III D*
- 6.6.12. *Grupa tipologică III E*
- 6.6.13. *Grupa tipologică III F*
- 6.6.14. *Grupa tipologică III G*
- 6.6.15. *Grupa tipologică III H*
- 6.6.16. *Grupa tipologică III I*
- 6.6.17. *Grupa tipologică IV A*
- 6.6.18. *Grupa tipologică IV C*
- 6.6.19. *Grupa tipologică IV D*
- 6.6.20. *Grupa tipologică V A*
- 6.6.21. *Amprenta osteotehologică a culturii Starčevo-Criș*
- 6.6.22. *Datarea absolută*

6.7. SINTEZA DATELOR PRIVIND IMDA APARTINÂND CULTURII VINČA, FAZA A

- 6.7.1. *Grupa tipologică I A*
- 6.7.2. *Grupa tipologică I B*
- 6.7.3. *Grupa tipologică I C*
- 6.7.4. *Grupa tipologică I D*
- 6.7.5. *Grupa tipologică I F*
- 6.7.6. *Grupa tipologică I G*
- 6.7.7. *Grupa tipologică II A*
- 6.7.8. *Grupa tipologică III B*
- 6.7.9. *Grupa tipologică III D*
- 6.7.10. *Grupa tipologică III E*
- 6.7.11. *Grupa tipologică III G*
- 6.7.12. *Grupa tipologică V A*
- 6.7.13. *Amprenta osteotehologică a culturii Vinča, faza A*

6.7.14. *Datarea absolut*

CAPITOLUL 7. COORDONATELE EVOLUȚIEI IMDA ȘI ASPECTE ALE INTEGRĂRII SALE ÎN DOMENIUL PALEOECONOMIEI

7.1. COORDONATELE EVOLUȚIEI TIPO-TEHNOLOGICE A IMDA

7.1.1. *Paleoliticul superior – cultura aurignaciană*

7.1.2. *Paleoliticul superior – cultura gravettiană*

7.1.3. *Epipaleolitic – cultura tardigravettiană de aspect mediteranean*

7.1.4. *Mezolitic – cultura Schela Cladovei*

7.1.5. *Neolitic timpuriu – grupul cultural/orizontul Gura Baciului-Cârcea-Precriș*

7.1.6. *Neolitic timpuriu – cultura Starčevo-Criș*

7.1.7. *Neolitic timpuriu – cultura Vinča, faza A*

7.2. ANALIZA DISTRIBUȚIEI REGIONALE A IMDA

7.3. ASPECTE ALE INTEGRĂRII IMDA ÎN SFERA PALEOECONOMIEI

7.3.1. *Gestiunea materiilor prime*

7.3.2. *Ocupații ilustrate de IMDA*

7.3.2.1. *Studiul fracturilor*

7.3.2.2. *IMDA în structura inventarului complexelor*

7.3.2.3. *Gama ocupațiilor ilustrate de IMDA. Parametrii locuirii siturilor și sezonalitatea*

7.4. INTERFERENȚA IMDA CU ALTE COMPONENTE ALE DOMENIULUI PALEOTEHNOLOGIC

7.4.1. *Utilajul folosit în fabricarea IMD*

7.4.2. *IMDA și materiile prime organice perisabile*

CAPITOLUL 8. CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

ABREVIERI

1. ABREVIERI ÎN TEXT

1.1. *REPERTORIUL DESCOPERIRILOR (SITURI)*

1.2. *LOCAREA DESCOPERIRILOR*

1.3. *STUDIUL TEHNIC*

2. ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

LISTA FIGURILOR

L'INDUSTRIE DES MATIÈRES DURES ANIMALES DANS LA PRÉHISTOIRE DE LA ROUMANIE. RESSOURCES NATURELLES, COMMUNAUTÉS HUMAINES ET TECHNOLOGIE DÈS LE PALÉOLITHIQUE SUPÉRIEUR AU NÉOLITHIQUE ANCIEN. RÉSUMÉ

LISTE DES FIGURES

INDICE GENERAL

FIGURI